

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 19P/90/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5918201421
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Korbašová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2019:5918201421.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin sudcom JUDr. Miroslavou Korbašovou vo veci starostlivosti o maloleté deti: J. J., L.. XX.XX.XXXX, I. J., L.. XX.XX.XXXX, S. J., L.. XX.XX.XXXX, C. J., L.. XX.XX.XXXX S. D. J., L.. XX.XX.XXXX, t.č. Q. G. K. S. O. L., L. Č.. XX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, deti rodičov: matka G. O., L.. XX.XX.XXXX, bytom G. A. XXX/X, X. P. a otec maloletého J., maloletého I.: G. V., L.. XX.XX.XXXX, bytom Ž. D. XXXX/XX, O. - O.; otec maloletej S., maloletého C. a maloletého D.: C. J., L.. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX v konaní o návrhu kolízneho opatrovníka na začatie konania o osvojiteľnosti, takto

r o z h o d o l :

V y s l o v u j e osvojiteľnosť maloletého J., L.. XX.XX.XXXX, maloletého I., L.. XX.XX.XXXX, maloletej S., L.. XX.XX.XXXX, maloletého C., L.. XX.XX.XXXX a maloletého D., L.. XX.XX.XXXX.

Rodičov p o z b a v u j e výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletým deťom.

U s t a n o v u j e za poručníka maloletých detí Q. G. K. S. O. E. L. ktorý ich bude zastupovať a spravovať ich majetok.

Poručník j e p o v i n n ý predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletých detí a správu o maloletých deťoch dvakrát ročne vždy k 30.06. a 31.12. príslušného kalendárneho roka.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 30.07.2018 bol na Okresnom súde Ružomberok podaný podnet kolízneho opatrovníka, ktorým sa domáhal vyslovenia osvojiteľnosti maloletých detí. V návrhu uviedol, že maloleté deti boli Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 9PPOm/1/2016 zo dňa 19.07.2016 dočasne zverené do starostlivosti K. K. L., nakoľko matka opustila maloleté deti v zariadení Q. S. E. B. C.W., kde bola prijatá 17.09.2015 spolu s deťmi, a už sa ku nim nevrátila. Maloleté deti sa tak ocitli bez akejkoľvek starostlivosti a ich život a zdravie boli vážne ohrozené. Dňa 01.02.2017 podalo odd. SPODaSK na Okresný súd Ružomberok podnet na začatie konania o uloženie výchovného opatrenia v zmysle § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine - nariadiť maloletým deťom pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletým deťom alebo zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí. Uznesením Okresného súdu Ružomberok č.k. 3P/9/2017 zo dňa 25.04.2017 bolo maloletým deťom uložené výchovné opatrenie a maloleté deti boli dočasne odňaté z osobnej starostlivosti matky. Maloletým deťom bol nariadený pobyt v zariadení K. K. L. najdlhšie na 6 mesiacov. Nakoľko výchovné opatrenie nesplnilo účel a rodičia maloletých detí nemali vytvorené podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloleté deti, odd. SPODaSK podalo dňa 12.10.2018 podnet na začatie konania o nariadení ústavnej starostlivosti. Uznesením Okresného súdu Martin č.k. 2P/62/2017 zo dňa

21.11.2017 boli maloleté deti dočasne zverené do starostlivosti K.É. K. L. do skončenia konania o nariadení ústavnej starostlivosti. Uznesením Okresného súdu Martin č.k. 4P/98/2017 zo dňa 28.02.2018 bola nariadená u maloletých detí ústavná starostlivosť vykonávaná v K. K. L.. Maloleté deti J. S. I. sú od 14.05.2018 umiestnené v profesionálnej rodine p. I.. Maloleté deti S., C. S. D. sú umiestnení v profesionálnej rodine p. T., Podľa oznámenia Centra pre deti a rodiny sa matka kontaktovala s maloletými deťmi dňa 17.10.2017. Tento kontakt bol iniciovaný zo strany maloletých detí, kedy boli oni na návšteve v mieste bydliska matky. Po tejto návšteve matka viackrát telefonicky oznámila centru pre deti a rodiny, že nemá ďalší záujem o návštevu a kontaktovanie s maloletými deťmi. Otec G. V. sa s maloletým J. a I. telefonicky kontaktoval telefonicky dňa 12.10.2017. Po nariadení ústavnej starostlivosti odd. SPODaSK oslovilo Obecný úrad ako aj odd. SPODaSK v mieste bydliska matky, Mestský úrad v mieste bydliska otca žiadosťou o stanovisko k spôsobu života rodičov maloletých detí ako aj k ich záujmu o maloleté deti. Zároveň požiadalo Q. G. K. S. O. L., aby potvrdil, že od obdobia nariadenia ústavnej starostlivosti ani jeden z rodičov maloleté deti nekontaktoval, resp. nevyjadril záujem starať sa o ne. Podľa správy z obce X. P. je matka maloletých detí vydatá, má ďalšie dieťa. Žije s manželom v rodinnom dome, ktorého spoluvlastníkom je svokor matky. K dispozícii majú jednu izbu. Spolu s nimi tam bývajú aj rodičia a súrodenci manžela s rodinami a iní príbuzní, spolu je na adrese prihlásených 35 osôb. Matka nevlastní v obci žiadny majetok, príjmom rodiny je rodičovský príspevok a prídavky na jedno dieťa. Matka prejavuje o svoje deti záujem slovne, nemá však priestorové možnosti, aby sa o ne mohla postarať a z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov a veľkej vzdialenosti nie je schopná ich navštevovať. Podľa správy Q. G. K. S. O. L. zo dňa 30.07.2018 matka ešte na návšteve nebola, deti nekontaktuje, deti spolu s pracovníkmi centra pre deti a rodiny navštívili matku v jej novom bydlisku 17.10.2017, tento kontakt bol iniciovaný zo strany detí. Matka po tejto návšteve centru oznámila svoj záujem vzdať sa detí, odvtedy sa žiadnym spôsobom nekontaktovala ani s deťmi ani cez pracovníkov centra. Otec sa s deťmi nekontaktuje, dňa 16.07.2018 sa dostavil na oddelenie SPODaSK v Ružomberku a oznámil, že s manželkou žije v D. Í., kde pracuje v mäsokombináte a majú v prenájme 2-izbový byt. Svojich synov J. S. I. si chce vziať so sebou, nato mu opätovne boli poskytnuté kontakty na Q. G. K. S. O. L.. Centrum pre deti a rodiny vo svojej správe uvádza, že otec ich kontaktoval 17.07.2017, bola mu umožnená návšteva nasledujúci deň, avšak neprišiel a s chlapcami sa ani telefonicky neskontoval. Centrum pre deti a rodiny uvádza, že dňa 17.04.2018 bola splnená podmienka osvojiteľnosti maloletých detí.

2. Uznesením č.k. 19P/90/2018-35 zo dňa 31.10.2018 súd ustanovil maloletým deťom kolízneho opatrovníka, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin.

3. Pojednávanie nariadeného v tejto veci sa otec nezúčastnil, súd v zmysle § 31 CMP pojednával v jeho neprítomnosti.

4. Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie výsluchom kolízneho opatrovníka, Q. G. K. S. O. C., matky, oboznámením sa s listinnými dôkazmi tvoriacimi súdny spis - súhlas s návrhom na vyslovenie osvojiteľnosti zo dňa 06.09.2019, emailová komunikácia s otcom zo dňa 13.12.2018, Uznesenie Okresného súdu Martin č.k. 4P/98/2017 zo dňa 28.02.2018, a zistil nasledovný skutkový stav.

5. Kolízny opatrovník na pojednávaní odporučil návrhu vyhovieť.

6. Zástupca Q. G. K. S. O. L. na pojednávaní odporučil návrhu vyhovieť. Uviedol, že matka neprejavuje kvalifikovaný záujem o maloleté deti. Cez leto, dňa 25.06.2019 prvýkrát zatelefonovala do zariadenia. Následne telefonovala počas leta tri-štyrikrát. Deti išli k telefónu, ale boli mrzuté, uplakané, nechceli s matkou moc komunikovať. Pred týmto kontaktom matka naposledy videla deti 17.10.2017, kedy na naliehanie maloletých detí, sociálne pracovníčky zariadenia šli s maloletými deťmi do ich domáceho prostredia na návštevu. Matka prispieva na výživu maloletých detí, sumou 50 eur mesačne na všetky maloleté deti. Otec maloletého J. a maloletého I. o maloleté deti nejavi záujem.

7. Matka na pojednávaní súhlasila s vyslovením osvojiteľnosti maloletého J. a I., nesúhlasila s vyslovením osvojiteľnosti ostatných maloletých detí. Požiadala o odročenie pojednávania na nadviazanie kontaktu s týmito maloletými deťmi.

8. Matka dňa 06.09.2019 písomne oznámila súdu, že súhlasí s vyslovením osvojiteľnosti maloletých detí. Z emailovej komunikácie s otcom maloletých detí vyplýva, že otec žije a pracuje z zahraničí - Í..

Uznesením Okresného súdu Martin č.k. 4P/98/2017 zo dňa 28.02.2018 bola nariadená nad maloletými deťmi ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Q. G. K. S. O. L..

9. Podľa § 102 ods. 4 č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“), o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 §-u 102 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

10. Podľa § 137 ods. 1, 2 CMP, návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené. Ak súd zistí, že sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, môže začať konanie aj bez návrhu, ak sa už nezačalo skôr na návrh.

11. Podľa § 38 ods. 1, 2, 3, 4 ZR, ak niektorému z rodičov bráni vo výkone jeho rodičovských práv a povinností závažná prekážka a ak je to v záujme maloletého dieťaťa, súd môže pozastaviť výkon rodičovských práv a povinností. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak a) žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života, b) svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo c) nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa. V rozhodnutí o obmedzení výkonu rodičovských práv podľa odseku 2 súd uvedie rozsah práv a povinností, na ktoré sa obmedzenie vzťahuje. Ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

12. Podľa § 39 ods. 1, 2, 3, 4 ZR, ak súd rozhodol o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu iba vo vzťahu k jednému z rodičov, vykonáva rodičovské práva a povinnosti v plnom rozsahu druhý rodič. Ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka. Ak súd rozhodol o obmedzení výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k obidvom rodičom alebo k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu opatrovníka podľa § 60. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

13. Podľa § 56 ods. 1, 2, 3 ZR, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. Poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu. Ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

14. Podľa § 57 ods. 1, 2, 3, 4 ZR, ak sú rodičia maloletého dieťaťa nažive a ak to nie je v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, súd ustanoví za poručníka predovšetkým toho, koho navrhli rodičia, ktorých výkon rodičovských práv a povinností bol pozastavený. Ak niet takej osoby, súd ustanoví za poručníka niekoho z príbuzných alebo blízkych osôb maloletého dieťaťa alebo jeho rodiny alebo inú fyzickú osobu. Za poručníka maloletého dieťaťa možno ustanoviť aj manželov. Ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloletých detí bez sprievodu orgán sociálnoprávnej ochrany podľa osobitného predpisu. Do času, kým nie je maloletému dieťaťu ustanovený poručník, alebo do času, kým sa ustanovený poručník neujme svojej funkcie, robí neodkladné úkony v záujme maloletého dieťaťa opatrovník ustanovený podľa § 60.

15. Podľa § 58 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ZR, v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis. Správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách,

ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloletom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách. Poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu. Súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí. Za porušenie povinností pri spravovaní majetku maloletého dieťaťa zodpovedá poručník podľa všeobecných predpisov o náhrade škody. Po zániku poručníctva je poručník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletého dieťaťa najneskôr do dvoch mesiacov po zániku svojho poručníctva. Medzi poručníkom a maloletým dieťaťom nevzniká vyživovacia povinnosť.

16. Na základe vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že Uznesením Okresného súdu Martin č.k. 4P/98/2017 zo dňa 28.02.2018 bola nariadená nad maloletými deťmi ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Q. G. K. S. O. L.. Rodičia už pred nariadením ústavnej starostlivosti nemali vytvorené podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloleté deti. O maloleté deti po nariadení ústavnej starostlivosti rodičia neprejavujú žiaden záujem. Matka síce spočiatku deklarovala svoj záujem zobrať si do osobnej starostlivosti tri mladšie maloleté deti, avšak z uvedeného upustila a s vyslovením osvojiteľnosti dodatočne súhlasila. Otec sa v priebehu konania k veci nevyjadril, z vykonaného dokazovania však súd mal za preukázané, že sa dlhodobo zdržiava a pracuje v zahraničí, o maloleté deti záujem neprejavuje. Súd zároveň rodičov pozbavil výkonu rodičovských práv a povinností a ustanovil maloletým deťom poručníka, ktorý ich bude zastupovať v rovnakom rozsahu v akom by ich zastupovali rodičia. Súd z vyššie uvedených dôvodov rozhodol v najlepšom záujme maloletých detí, nakoľko vyslovením osvojiteľnosti môže začať proces osvojenia maloletých a tieto môžu vyrastať v láskyplnom, harmonickom rodinnom prostredí, čím maloletým deťom budú zabezpečené všestranné podmienky pre ich priaznivý vývoj.

17. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

18. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, na Okresnom súde Martin, písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie urobil.

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 122 CMP, ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné dorúčením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.